Nakit Yönetim Sistemi (NYS)

Katılımcı Uygulama Talimatı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Emisyon Genel Müdürlüğü

Ekim 2026

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1 - Amaç 1

MADDE 2 - Kapsam 1

MADDE 3 - Dayanak 1

MADDE 4 – Tanımlar ve kısaltmalar 1

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Katılım Koşulları

MADDE 5 – Genel Esaslar 3

MADDE 6 – Katılım koşulları 3

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tediye İşlemleri

MADDE 7 – Genel esaslar 4

MADDE 8 – Tediye servisleri 4

MADDE 9 – Tediye bildirim ve işlem saatleri 6

MADDE 10 – Tediye işlem süreçleri 8

MADDE 11 – Bildirimsiz tediye 9

MADDE 12 – Nakit Ödemeleri Taahhütnamesine istinaden tediye:Sistemsel Sorunlar ... 9

MADDE 13 – Nakit Ödemeleri Taahhütnamesine istinaden tediye: Olağanüstü Durumlar10

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tahsilat İşlemleri

MADDE 14 – Genel esaslar 11

MADDE 15 - Teslimat torbaları 11

MADDE 16 – Plastik torba bağları 11

MADDE 17 – Tahsilat servisleri 12

MADDE 18 – Tahsilat bildirim ve işlem saatleri 13

MADDE 19 – Tahsilat işlem süreçleri 14

MADDE 20 - Bildirimsiz tahsilat 15

MADDE 21 – Torba ücretleri 16

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teslimat Düzensizlikleri

MADDE 22 – Teslimat düzensizliklerinin tespiti 16

MADDE 23 – Sayım mutabakatı sorgulama servisleri 16

MADDE 24 – Teslimat düzensizliği türleri ve ücretlendirme esasları 17

MADDE 25 – Torba açılış talepleri 21

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 26 - Uygulama talimatında yer almayan konular 22

MADDE 27 - Yürürlük 22

MADDE 28 - Yürütme 22

EKLER

Ek 1: Nakit Teslimatları Taahhütnamesi

Ek 2: Nakit Ödemeleri Taahhütnamesi

Ek 3: Tahsilatta Kullanılacak Torbaların Teknik Özellikleri

Ek 4: Plastik Torba Bağı ve Barkod Teknik Özellikleri

Ek 5: Teslimat Düzensizliği Ücretleri

NAKİT YÖNETİM SİSTEMİ
KATILIMCI UYGULAMA TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Talimatının amacı, Nakit Yönetim Sisteminin (NYS) çalışma ve işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Uygulama Talimatı, NYS ile gerçekleştirilen Türk lirası banknotlara ilişkin iş ve işlemleri kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Uygulama Talimatı, 14/01/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Kanununun 4 üncü maddesinin (I) numaralı fıkrasının (f) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Uygulama Talimatında geçen;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

b) Banknot: Türk lirası kâğıt paralarını,

c) Banknot deposu: TCMB tarafından T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (TCZB) şubeleri veya para grup merkezleri nezdinde tesis edilen ve bağlı bulunduğu şube adına işlem yapılan yeri,

ç) Barkod: Kap veya torba üzerindeki etikette veya numaralı plastik torba bağında bulunan, kap veya torba içindeki banknotlara ait bilgileri içeren ve elektronik tarayıcıyla okunabilen simgeyi,

d) Banknot İşleme Sistemi (BİS): Dolaşımdan dönen banknotları güvenlik özellikleri ile tekrar tedavüle verilmeye uygunluk kriterlerine göre kontrol eden, adedi olarak sayan, ayıran ve raporlayan sistemi,

e) BSMV: Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini,

f) Deste: Aynı kupürden yüz adet banknotun bir arada bantlanmış halini,

g) Emisyon kap: Ödemelerde ilk kez kullanılacak banknotların yer aldığı, on paketten oluşan, güvenlik bandı ile kapatılmış karton kutulu kapları,

ğ) GET: Sunucudan veri çekmek için kullanılan HTTP istek metodunu,

h) Gönderme emri: Türk lirası mevduat hesaplarından nakden veya hesaben ödenecek tutarlara ilişkin bilgileri içeren havale talimatını,

ı) Kabarit: Parça eksiği bulunan banknotları,

i) Kap: Banknotların, aynı kupürden belirli sayıda paketlerinin karton, naylon veya benzeri malzeme ile ambalajlanmış ve barkodlanmış hali,

j) Katılımcı: 19/10/2005 tarihli 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar ile TCMB tarafından NYS kapsamında işlem yapması uygun görülen diğer kurum ve kuruluşları,

k) Kupür: Banknot ve madeni paraların farklı nominal değerdeki her bir adedini,

l) Nakit Yönetim Sistemi (NYS): TCMB ile gerçekleştirilen nakit işlemlerinin yürütüldüğü, izlendiği ve raporlandığı sistemi,

m) Paket: Aynı kupürden on destenin bir arada bağlanmış halini,

n) POST: Sunucuya veri yazdırmak ya da mevcut veriyi düzenlemek için kullanılan HTTP istek metodunu,

o) Şube: TCMB Şubesini,

ö) Tahsilat: Katılımcıların TCMB hizmet birimlerindeki hesaplarına nakit yatırılması işlemini,

p) Tediye: Katılımcıların TCMB hizmet birimlerindeki hesaplarından nakit çekilişi yapılması işlemini,

r) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

s) TCMB hizmet birimi: TCMB ile nakit işlemlerinin gerçekleştirildiği şube, vezne merkezi ve banknot depolarını kapsayan genel tanımı,

ş) TCZB: Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.'yi,

t) Torba: Standartları TCMB tarafından belirlenen cam çuvalların ambalaj olarak kullanıldığı kapları,

u) Vezne merkezi: Bağlı bulunduğu Şube adına ayrı bir binada vezne hizmeti verilen yeri

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Katılım Koşulları

Genel Esaslar

MADDE 5 - (1) Katılımcılar tarafından TCMB hizmet birimlerinde gerçekleştirilen Türk lirası banknot tahsilat ve tediye işlemleri ile tahsilat işlemlerine ilişkin teslimat düzensizlikleri NYS işlemleri kapsamındadır.

(2) NYS kapsamında gerçekleştirilen Merkezi Olmayan Nakit Yönetimi (MONY) Depolarına ilişkin işlemler *MONY Depoları Uygulama Talimatı* ile belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülür.

(3) NYS kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin haberleşme süreçleri, NYS'ye bütünleşik olarak işleyen NYS Web Servisleri aracılığı ile gerçekleştirilir. Söz konusu web servislerin geliştirme ve kurulum işlemleri, işleyiş kuralları, istek ve cevap içerikleri, yapılan kontroller ve hatalı içerikler için cevap olarak dönülen kod ve açıklama bilgileri "*Nakit Yönetim Sistemi Web Servisleri Kullanım Kılavuzu*[1]"nda yer almaktadır.

(4) Katılımcı tarafından NYS web servisleri üzerinden gönderilecek isteklerin işlem referans numarasının aynı yıl içinde NYS kapsamındaki işlemlerde kullanılmamış olması gerekmektedir.

Katılım koşulları

MADDE 6 - (1) Katılımcıların NYS kapsamında işlem yapabilmeleri için aşağıda belirtilen koşulları yerine getirmeleri gerekmektedir:

a) TCMB Ödeme Sistemlerine üye olmak,
b) İşlemlere ilişkin haberleşme süreçlerinin yürütülmesi için gerekli bilişim altyapısını oluşturmak,
c) İşlem yapılacak Şube (Vezne Merkezi veya Banknot Deposu için bağlı bulundukları Şube) nezdinde Türk lirası mevduat hesabı açmak,

[1] https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkinda/Mevzuat/Emisyon/ adresinde *Talimatlar* sekmesinden erişilebilir

d) Katılımcıyı taahhüt altına sokmaya yetkili kişilerce imzalanan;

i. Ek 1'de yer alan, Türk lirası banknot ve madeni paralar ile yabancı ülke banknotlarının teslim ve sayımlarına ilişkin düzenlenmiş olan "*Nakit Teslimatları Taahhütnamesi*"ni,

ii. Ek 2'de yer alan, sistemsel sorunlar veya olağanüstü durumlarda tediye işlemlerinin yürütülmesine ilişkin "*Nakit Ödemeleri Taahhütnamesi*"ni

noter onaylı imza sirküleri ile birlikte TCMB Emisyon Genel Müdürlüğüne teslim etmek.

(2) İşlem yapılacak Şube nezdinde açılan Türk lirası mevduat hesabından para çekmeye ve hesaba para yatırmaya yetkili kişilerin bildirimi, sorgulanması ve yetki iptal işlemleri katılımcı tarafından NYS web servisleri üzerinden gerçekleştirilir. Yetkili kişi bilgilerinin doğru olması ve güncel tutulması katılımcının sorumluluğundadır. TCMB'nin ya da katılımcının sisteminden kaynaklı sorun nedeniyle yetkili bilgilerine ilişkin değişikliklerin bildirilememesi durumunda katılımcının ilgili Şubeye yazılı başvuruda bulunması gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tediye İşlemleri

Genel Esaslar

MADDE 7 - (1) Tediyeler, Şube ve Vezne Merkezlerinde paket ve/veya kap olarak, Banknot Depolarında kap (20, 10 ve 5 paketlik standart torbalar ile emisyon kaplar) olarak yapılır. Kaplar, barkodları okutularak teslim edilir.

(2) Tediye işlemi, katılımcı tarafından NYS web servisleri üzerinden elektronik olarak gönderilecek tediye isteğine istinaden gerçekleştirilecek olup ayrıca bir basılı gönderme emri ibrazına gerek bulunmamaktadır.

(3) Ödemelerde, katılımcı tarafından tediye isteği ile bildirilen kupür kompozisyonunun bire bir karşılanması zorunlu değildir. İlgili TCMB hizmet biriminin inisiyatifinde olmak üzere, talep edilenden farklı kupürlerle ödeme yapılabilecektir.

Tediye servisleri

MADDE 8 - (1) Tediye talepleri ile bu taleplerin sorgulama ve iptal işlemleri NYS web servisleri aracılığı ile gerçekleştirilir. Nakit çekiliş taleplerinin bildirimi POST /tediye-talep servis isteği, tediye taleplerinin durumu ve detay bilgilerine ilişkin sorgulamalar GET /tediye-

talep servis isteği ve mevcut taleplerin iptal edilmesi POST /talep-iptal servis isteği aracılığıyla sağlanır.

(2) Tediye isteği, katılımcının nakit çekilişi yapacağı TCMB hizmet birimi, çekiliş tarihi, çekilişi yapacak yetkili bilgisi, çekiliş tutarı ve bu tutarla uyumlu olarak kupür bazında talep edilen paket sayısı bilgilerini içerir.

(3) Katılımcının tediye isteğinin hata cevabı alması durumunda, hatanın düzeltilerek yeni bir işlem referans numarasıyla yeni bir istek girilmesi gerekmektedir.

(4) Tediye isteğinde format hatasının olmaması ve tüm kontrollerin başarılı olması durumunda tediye isteğinin başarıyla alındığına dair bir cevap dönülür. Tediye işlemi, ilgili TCMB hizmet biriminde, bu geçerli bildirime istinaden gerçekleştirilir.

(5) Katılımcı tarafından her ödeme işlemi için tediye talep servisi üzerinden tek bir istek gönderilmesi esastır. TCMB hizmet birimlerince ödeme işlemine başlanmasından önce, işlem yapılması beklenenin dışında kalan fazla isteklerin iptal servisi isteği ile iptal edilmesi gerekmektedir. İptal edilmemesi halinde, katılımcıyı temsilen işlem sırasında hazır bulunan yetkilinin teyit edeceği tutar üzerinden işlem gerçekleştirilir.

(6) Tediye taleplerinin durumu ve gerçekleşen ödemelerin detayları tediye talep sorgulama servisi üzerinden sorgulanır. Sorgulamalar, kurum kodu ve işlem tarihi zorunlu alan olmak üzere işlem referansı, TCMB hizmet birimi ve durum bazında yapılabilir. Geçerli bir tediye isteği, ödeme öncesinde ve ödeme sırasında *bekleme* durumunda, ödemenin gişede fiilen tamamlanıp ilgili hesaplara yansıması sonrasında *tamamlandı* durumunda izlenir.

(7) Tamamlanan tediye işlemlerine ilişkin sorgulamalarda dönüş içeriğinde, gerçekleşen ödeme tutarı, varsa ücret ve masraf tutarları, ödemenin yapıldığı yetkili bilgisi, kap ile yapılan ödemelerde kupür bazında ödenen paket adetleri ile barkod numaraları yer alır. Ödemenin paket olarak yapılması durumunda barkod numarası alanında 10 haneli sıfır sayısı dönülür.

(8) Ödeme işlemi gerçekleşmeyerek sistemde *bekleme* durumunda kalan tediye istekleri gün sonunda otomatik olarak *kapatıldı* durumuna getirilir.

Tediye bildirim ve işlem saatleri

MADDE 9 - (1) Tediye isteklerinin, çekilişin yapılacağı tarihten önceki iş günü tediye talep servisi üzerinden gönderilmesi esastır. Banknot depolarından çekilişler için 17.30'dan sonra gönderilen isteklerin ayrıca ilgili Şubeye elektronik posta ile bildirilmesi gerekmektedir.

(2) Sistemsel bir sorun nedeniyle bir önceki iş günü tediye isteğinin gönderilememesi ya da öngörülemeyen bir nakit ihtiyacı doğması durumlarında tediye isteği aynı gün gönderilebilecektir.

(3) Nakit çekiliş işlemi Şube ve Vezne Merkezlerinde, öğle tatili (12.30-13.30) hariç, gişe saatleri olan 09.00-16.45 (yarım iş günlerinde 12.00), Banknot Depolarında 09.00-10.00 saatleri arasında gerçekleştirilir. Olağanüstü durumlarda, nakit çekiliş saatleri TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce düzenlenir.

(4) Şube ve Vezne Merkezlerinden gerçekleştirilecek nakit çekiliş işleminin öğleden sonra, Banknot Depolarında 10.00'dan sonra yapılması durumunda çekilişin yapılacağı ilgili birim ile mutabakat sağlanması gerekmektedir. Banknot Depolarında, ilgili Şubenin yanı sıra deponun bulunduğu TCZB Para Grup Merkezinin de bilgilendirilmesi ve mutabakatın sağlanması zorunludur. Gerek Şubeler ve Vezne Merkezleri gerekse Banknot Depolarında, belirtilen saatlerden sonra yapılacak nakit çekiliş talebi, tediye talep servis isteği gönderilmiş olsa dahi, ilgili birimlerce uygun görülmemesi durumunda karşılanmayabilecektir.

Tediye Bildirim ve İşlem Saatleri Özet Tablo

<table>
<tr><th>İşlem</th><th>TCMB Birimi</th><th>İş Günü</th><th>Yarım İş Günü</th><th>Özel Koşullar</th></tr>
<tr><td rowspan="2">(t) iş günü için tediye isteği gönderimi</td><td rowspan="2">Tüm hizmet birimleri</td><td colspan="2">(t-1) iş gününde en geç 00.00</td><td>Banknot depolarından çekiliş taleplerinde istek gönderim saatinin 17.30’u geçmesi durumunda ilgili Şubeye elektronik posta ile bilgi verilmesi</td></tr>
<tr><td colspan="2">(t) iş gününde gişe kapanış saati</td><td>Sistemsel sorunlar ve öngörülemeyen nakit ihtiyaçları olması durumunda başvurulabilmesi</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nakit çekiliş işlemi</td><td>Şubeler ve Vezne Merkezleri</td><td>09.00 – 16.45</td><td>09.00 – 12.00</td><td>Öğleden sonra ödeme yapılabilmesi için ilgili Şube/Vezne Merkezi ile mutabakat sağlanması</td></tr>
<tr><td>Banknot Depoları</td><td colspan="2">09.00 – 10.00</td><td>10.00’dan sonra ödeme yapılabilmesi için ilgili Şube ve TCZB ile mutabakat sağlanması</td></tr>
</table>

Tediye İşlem Süreçleri

MADDE 10 - (1) Ödemelerde, tediye isteğinde bildirilen ve katılımcı adına nakit çekilişi yetkisi olan yetkili hazır bulunur.

(2) Tediye isteğinde bildirilen yetkilide değişiklik olması durumunda katılımcı tarafından önceki talebin tediye iptal servis isteği aracılığıyla iptal edilerek, nakit çekilişi yapacak hazır bulunan yetkilinin bildirildiği yeni tediye isteği gönderilmesi gerekmektedir. Herhangi bir nedenle yeni bir istek gönderilememesi halinde, ödemenin yapılabilmesi için yetkili kişi değişikliği ilgili TCMB hizmet birimine resmi yazı ile bildirilir. Çekilişi yapacak kişinin katılımcı tarafından daha önceden bildirilen yetkilendirilmiş kişiler arasında bulunmaması durumunda, katılımcının yeni yetkili bilgilerini ilgili web servis üzerinden bildirmesi gerekmektedir.

(3) Ödemenin yapılabilmesi için katılımcı ilgili Türk lirası mevduat hesabında, ödeme tutarını karşılayacak miktarda bakiye bulundurur. Ödemenin onaylanması aşamasında sistemsel olarak yapılacak provizyon kontrolünde katılımcının ilgili Türk lirası mevduat hesabında yeterli bakiye bulunmaması halinde işleme devam edilmez. Hesaba yeterli bakiye aktarıldığında işlem onaylanır. Muhasebe kayıtlarının oluşmasının ardından katılımcıya ödeme yapılır.

(4) Tediye işlemi tamamlandığında;

a) Şube ve Vezne Merkezlerinde tediye işlemine ilişkin ödeme dekontu iki nüsha olarak düzenlenmek suretiyle ödemeyi teslim alan yetkili ile ödemeyi yapan TCMB yetkililerince imzalanır ve bir nüshası ilgili yetkiliye teslim edilir.

b) Banknot depolarında *Banknot Deposu Tediye Tutanağı* iki nüsha olarak düzenlenmek suretiyle ödemeyi teslim alan yetkili ile TCZB yetkilileri tarafından imzalanır, bir nüshası ödemeyi teslim alan yetkiliye ve bir nüshası TCZB yetkililerine teslim edilir. Ödeme dekontu, deponun bağlı bulunduğu Şube tarafından oluşturulur ve katılımcı tarafından talep edilmesi durumunda ilgili yetkiliye sonradan teslim etmek üzere banknot deposuna gönderilir.

(5) Ödeme dekontunda kupür bazında paket ve/veya kap bilgisi toplulaştırılmış olarak yer almakta olup ayrıntılı paket ve/veya kap bilgisinin talep edilmesi durumunda TCMB hizmet biriminden özet liste alınabilecektir.

(6) Katılımcı tarafından tediye işleminin durumu ve ödemeye ilişkin detaylar bu Talimatın 8 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamında tediye talep sorgulama servisi üzerinden sorgulanabilecektir.

Bildirimsiz tediye

MADDE 11 - (1) Katılımcının sisteminden kaynaklanan bir sorun nedeniyle tediye isteğinin gönderilemediği olağan dışı durumlarda katılımcının yazılı talebine istinaden, TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce uygun görülmesi halinde işlem saatleri içerisinde elektronik bildirim olmaksızın tediye yapılabilecektir.

(2) TCMB sistemlerinden kaynaklanan bir sorun nedeniyle tediye isteğinin alınamaması durumunda, ilgili hizmet birimlerine TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce verilecek talimat çerçevesinde, tediyeler işlem saatleri içerisinde bildirimsiz olarak yapılacaktır.

(3) Tediye isteği bulunmayan ve TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce sistemsel uygunluk verilen tediye işleminde, hesabı kullanmaya yetkili kişi veya kişiler tarafından ilgili TCMB hizmet birimine hitaben düzenlenen basılı gönderme emri ibraz edilecektir. Basılı gönderme emri üzerinde kayıtsız ve şartsız bir ödeme talimatı ifadesi, ödemenin yapılacağı yetkili bilgisi, ödeme tarihi, yazıyla ve rakamla ödenecek tutar bilgileri ile hesabı kullanmaya yetkili kişinin adı, soyadı ve imzasının yer alması gerekmektedir.

Nakit Ödemeleri Taahhütnamesine istinaden tediye: Sistemsel Sorunlar

MADDE 12 - (1) TCMB ya da katılımcının sistemlerinden kaynaklanan sorunlar nedeniyle katılımcının TCMB nezdindeki diğer hesaplarında yeterli bakiye bulunduğu halde tediye işlemi için gerekli bakiyenin ilgili hesaba zamanında aktarılamadığı durumlarda katılımcıdan alınan "Nakit Ödemeleri Taahhütnamesi" çerçevesinde, TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce uygun görülmesi durumunda tutanak karşılığında ödeme yapılabilir.

(2) Katılımcının geçerli bir tediye isteği bulunması durumunda nakit çekiliş işlemi, bildirimde yer alan bilgiler ile uyumlu olarak tutanak karşılığında gerçekleştirilir. Katılımcının geçerli bir tediye isteği bulunmaması durumunda ise çekilişi yapacak yetkili tarafından, hesabı kullanmaya yetkili kişi veya kişilerce TCMB'ye hitaben düzenlenen basılı gönderme emri ibraz edilecektir. Basılı gönderme emrinde, kayıtsız ve şartsız bir ödeme talimatı ifadesi, ödemenin yapılacağı yetkili bilgisi, ödeme tarihi, yazıyla ve rakamla ödenecek tutar bilgileri ile hesabı kullanmaya yetkili kişinin adı, soyadı ve imzasının yer alması gerekmektedir.

(3) Tediye isteğinde ya da basılı gönderme emrinde adı yer alan yetkilinin, katılımcı tarafından daha önce bildirilen yetkilendirilmiş kişiler arasında yer almaması durumunda 10 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) Sistemsel sorun ortadan kalktığında, çekilişi yapılan tutar katılımcının ilgili hesabından aynı gün tahsil edilecektir. Katılımcı tarafından gün içinde ilgili hesabın bakiyesinin yeterli hale getirilmemesi halinde, TCMB tarafından gün sonundan önce eksik tutar katılımcının TCMB nezdindeki diğer hesaplarından ya da teminatlarından tahsil edilir.

Nakit Ödemeleri Taahhütnamesine istinaden tediye: Olağanüstü Durumlar

MADDE 13 - (1) Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan doğal afet, tehlikeli salgın hastalık, ağır ekonomik bunalım, kamu düzenini ciddi biçimde bozan yaygın şiddet olayları ile seferberlik ve savaş halleri gibi olağanüstü durumlarda; koşulların mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde ortaya çıkması halinde "*Nakit Ödemeleri Taahhütnamesi*" çerçevesinde, TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce uygun görülmesi durumunda tutanak karşılığında ödeme yapılabilir.

(2) Nakit çekiliş işleminde 12 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri geçerlidir.

(3) Çekilişi yapılan tutar, takip eden ilk iş günü katılımcının ilgili hesabından tahsil edilir. İşlemi takip eden ilk iş günü Katılımcı tarafından ilgili hesabın bakiyesinin yeterli hale getirilmemesi halinde, gün sonundan önce eksik tutar katılımcının TCMB nezdindeki diğer hesaplarından ya da teminatlarından tahsil edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tahsilat İşlemleri

Genel Esaslar

MADDE 14 - (1) TCMB hizmet birimlerinde tahsilatlar kupür ve paket bazında oluşturulmuş, barkodlu plastik torba bağıyla bağlanmış torbalar ile barkodları okutulmak suretiyle, açılmaksızın kabul edilir. Teslimat torbalarında deste veya adet bazında banknot yer alamaz.

(2) Teslimat torbalarında paket haline getirilen destelerde kullanılan deste bantlarının ilgili katılımcıya ait olması, her bir deste bandının üzerinde katılımcının ayırt edilebileceği şekilde katılımcı adı veya logosu bulunması gerekmektedir.

Teslimat Torbaları

MADDE 15 - (1) Teslimat torbaları, standart ve standart altı olmak üzere iki türde hazırlanabilir. 20 paket veya 10 paket banknot içeren torbalar 'Standart', 5 paket banknot içeren torbalar ise 'Standart Altı' olarak kabul edilir.

(2) Tahsilatlarda, taşıma ve muhafaza işlemlerinde kolaylık sağlanması amacıyla 5, 10 ve 20 paket banknot içeren üç farklı boyutta torba kullanılır. Tahsilatlarda kullanılacak torbaların boyutları ve sahip olması gereken diğer teknik özellikleri Ek 3'de yer almaktadır. Asgari düzeyde bu standartlara sahip olmak koşulu ile TCMB hizmet birimince uygun bulunması halinde daha farklı özellikte torbalar da kullanılabilecektir.

(3) Torbaların sağlıklı taşıma ve depolama şartlarını sağlamak üzere, banknotlar torba içerisine, paketleri dağılmayacak ve düzenli istiflemeye imkân verecek şekilde yerleştirilir. İşlemin gerçekleştirildiği TCMB hizmet biriminin yönlendirmesi doğrultusunda banknotların torbalanmasında farklı yöntemler kullanılması talep edilebilecektir.

(4) Teslimatların yapıldığı torbalar bir defadan fazla kullanılabilecektir. Bu amaçla katılımcı tarafından Şubeler ve Vezne Merkezlerinden iade alınan torbaların yeniden tahsilatta kullanılabilmesi için torbaların yırtıksız ve sağlam olduğunun kontrolü katılımcının sorumluluğundadır.

Plastik torba bağları

MADDE 16 - (1) Teslimat torbalarının bağlandığı plastik torba bağı üzerinde, katılımcının ayırt edilebileceği şekilde katılımcı adı veya logosu ile ilk üç hanesi katılımcının TCMB Ödeme

Sistemleri kodu olmak üzere, 10 karakter uzunluğunda ve her bir TCMB hizmet biriminde yapılacak tahsilatlar için en az bir ay boyunca tekrar etmeyecek şekilde tekil bir barkod numarası yer alması gerekmektedir.

(2) Tahsilatlarda kullanılacak plastik torba bağları ve üzerinde yer alacak barkodların sahip olması gereken teknik özellikleri Ek 4'te yer almaktadır. Barkodların, teslimatta barkod okutma sırasında herhangi bir sorun yaşatmayacak kalitede olması katılımcının sorumluluğundadır.

Tahsilat servisleri

MADDE 17 - (1) Tahsilat bildirimleri ile bu bildirimlerin sorgulama ve iptal işlemleri NYS web servisleri aracılığı ile gerçekleştirilir. Yeni tahsilat taleplerinin bildirimi POST /tahsilat-talep servis isteği, tahsilat taleplerinin durumu ve detay bilgilerine ilişkin sorgulamalar GET /tahsilat-talep servis isteği ve mevcut taleplerin iptal edilmesi POST /talep-iptal servis isteği aracılığıyla sağlanır.

(2) Katılımcı tarafından TCMB hizmet biriminde fiziki teslimat aşamasına ve teslimat kabul saati sonuna kadar ilave istek gönderilebilir, mevcut istekler iptal edilebilir ve yeniden gönderilebilir.

(3) Tahsilat isteği, katılımcının teslimatı yapacağı TCMB hizmet birimi, teslimatı yapacak yetkili bilgisi, her bir teslimat torbasına ilişkin barkod numarası, kap türü, kupür ve paket sayısı bilgilerini içerir. Kap türü, paket sayısı ile uyumlu olarak Standart (ST) veya Standart Altı (SA) olabilir. Paket sayısı, kap türü ST ise 10 ya da 20 değerlerinden biri, SA ise 5 olabilir.

(4) Bir istekte yer alabilecek torba sayısında bir sınır bulunmamakta olup katılımcı tarafından bir defada fiziki teslimata getirilecek torbaların tamamının tek bir istek ile bildirilmesi esastır.

(5) Katılımcının tahsilat isteği için hata cevabı alması durumunda hatanın düzeltilerek yeni bir işlem referans numarasıyla yeni bir istek girilmesi gerekmektedir.

(6) Tahsilat isteğinde format hatasının olmaması ve tüm kontrollerin başarılı olması durumunda katılımcıya, isteğin başarıyla alındığına dair bir cevap dönülür. Tahsilat işlemi, ilgili TCMB hizmet biriminde, bu geçerli bildirime istinaden gerçekleştirilir.

(7) Tahsilat isteğinin durumu ve işlem detayları tahsilat talep sorgulama servisi üzerinden sorgulanır. Sorgulamalar, kurum kodu ve işlem tarihi zorunlu alan olmak üzere işlem referansı, TCMB hizmet birimi ve durum bazında yapılabilir. Geçerli bir tahsilat isteği, fiziki teslimat

öncesinde ve teslimat sırasında *bekleme* durumunda, tahsilat işleminin gişede fiilen tamamlanıp ilgili hesaplara yansıması sonrasında *tamamlandı* durumunda izlenir.

(8) Tamamlanan tahsilat işlemlerine ilişkin sorgulamalarda dönüş içeriğinde, gerçekleşen toplam tahsilat tutarı, varsa ücret ve masraf bilgileri, teslimatı yapan yetkili bilgisi, teslim edilen kapların detayları ile Uygun (UN), İlave (IL) ve Eksik (EK) olmak üzere durum bilgileri yer alır.

(9) Fiziki teslimatı yapılmayarak sistemde *bekleme* durumunda kalan tahsilat istekleri gün sonunda otomatik olarak *kapatıldı* durumuna getirilir.

Tahsilat bildirim ve işlem saatleri

MADDE 18 - (1) Tahsilat isteklerinin, teslimatın yapılacağı gün, Şube ve Vezne Merkezleri için en geç 16.45, Banknot Depoları için en geç 16.15'e kadar tahsilat talep servisi üzerinden gönderilmesi gerekmektedir. Belirtilen saatlerden sonra gönderilen istekler sistem tarafından kabul edilmez.

(2) Teslimatlar Şubeler ve Vezne Merkezlerinde, öğle tatili (12.30-13.30) hariç, gişe saatleri olan 09.00-16.45, Banknot Depolarında 15.00-16.15 saatleri arasında kabul edilir. Belirtilen son teslimat saati itibarıyla beklemede olan ve teslimatı devam eden işlemler tamamlanarak gişe kapatılacaktır. Katılımcının, TCMB hizmet birimine belirtilen son teslimat saatinden sonra ulaşması durumunda geçerli bir tahsilat isteği olmasına bakılmaksızın işlem gerçekleştirilmeyecektir.

(3) Yarım iş günlerinde tüm TCMB hizmet birimleri için tahsilat isteklerinin son gönderim saati 11.45, teslimatların son kabul saati 12.00'dır.

Tahsilat Bildirim ve İşlem Saatleri Özet Tablo

İşlem	TCMB Birimi	İş Günü	Yarım İş Günü	Açıklamalar
Tahsilat talep servis isteği gönderimi	Şubeler ve Vezne Merkezleri	İşlem gününde en geç 16.45	İşlem gününde en geç 11.45	Belirtilen saatlerden sonra iletilen istekler kabul edilmez, 009 hata kodu dönülür.
	Banknot Depoları	İşlem gününde en geç 16.15		
Nakit teslimatı işlemi	Şubeler ve Vezne Merkezleri	09.00 – 16.45	09.00 – 12.00	Son teslimat saatinden sonra, halihazırda beklemede olan işlemler dışında yeni işlem kabul edilmez.
	Banknot Depoları	15.00 – 16.15		

Tahsilat işlem süreçleri

MADDE 19 - (1) Teslimat, tahsilat isteğinde adı yer alan yetkili ya da katılımcı adına nakit yatırma yetkisi olan diğer yetkililer tarafından yapılabilir. Hazır bulunan yetkilinin, katılımcı tarafından daha önceden bildirilen yetkilendirilmiş kişiler arasında bulunmaması durumunda katılımcının yeni yetkili bilgilerini ilgili web servis üzerinden bildirmesi gerekmektedir.

(2) Teslimat torbaları, TCMB hizmet birimi görevlilerince plastik torba bağlarındaki barkodlar okutularak teslim alınır. Tahsilat isteğinde yer alan barkod bilgisi ile teslimat aşamasında okutulan barkod bilgisi uyumlu olan teslimat torbaları uygun torba olarak, istekte yer almakla birlikte fiziki teslimata getirilmeyen torbalar ise eksik torba olarak nitelendirilir.

(3) Tahsilat isteğinde yer almayan ancak diğer torbalarla birlikte teslimata getirilen torbalar ile istekte yer alan, ancak torba bağlarında barkod hatası bulunan torbalar, açılmaksızın paket sayımı ile ilave torba olarak teslim alınır.

(4) Şube ve Vezne Merkezine tahsilata getirilen torbanın herhangi bir nedenle teslimat için uygun görülmemesi (kopuk plastik torba bağı, yırtık torba vb.) durumunda torba açılarak deste ve paket sayımı ile ilave torba olarak teslim alınabilir. Banknot Depolarında bu durumdaki torbalar kabul edilmez.

(5) Katılımcıyı temsilen işlem sırasında hazır bulunan yetkililerin, ilave torbalarda kullanılmak üzere yanlarında plastik torba bağı bulundurması gerekmektedir.

(6) Torbaların teslimat işlemleri tamamlandığında;

a) Şube ve Vezne Merkezlerinde tahsilat işlemine ilişkin teslimat dekontu iki nüsha olarak düzenlenmek suretiyle teslimatı yapan yetkili ile teslim alan TCMB yetkililerince imzalanır ve bir nüshası teslimatı yapan yetkiliye teslim edilir.

b) Banknot depolarında *Banknot Deposu Teslimat Tutanağı* iki nüsha olarak düzenlenmek suretiyle teslimatı yapan yetkili ile teslim alan TCZB yetkilileri tarafından imzalanır, bir nüshası teslimatı yapan yetkiliye ve bir nüshası TCZB yetkililerine teslim edilir. Teslimat dekontu, deponun bağlı bulunduğu Şube tarafından oluşturulur ve katılımcı tarafından talep edilmesi durumunda ilgili yetkiliye sonradan teslim etmek üzere banknot deposuna gönderilir.

(7) Tahsilat işlemi tamamlandığında teslimata ilişkin detaylar bu Talimatın 17 nci maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları kapsamında tahsilat talep sorgulama servisi üzerinden sorgulanabilecektir.

Bildirimsiz tahsilat

MADDE 20 - (1) Katılımcının sisteminden kaynaklanan bir sorun nedeniyle tahsilat isteğinin gönderilemediği olağan dışı durumlarda, son teslimat saatinden önce başvurulması koşuluyla katılımcının yazılı talebine istinaden, TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce uygun görülmesi halinde tahsilatlar bildirimsiz olarak kabul edilebilecektir.

(2) Sistemsel bir sorun yaşanmadığı halde son bildirim saatinden sonra gönderilen ve bu nedenle hata alan isteklere ilişkin teslimatların kabul edilmesi yönündeki talepler dikkate alınmayacaktır.

(3) TCMB sistemlerinden kaynaklanan bir sorun nedeniyle tahsilat isteklerinin alınamaması durumunda ilgili hizmet birimlerine TCMB Emisyon Genel Müdürlüğünce verilecek talimat çerçevesinde, tahsilatlar işlem saatleri içerisinde bildirimsiz olarak kabul edilecektir.

Torba ücretleri

MADDE 21 - (1) Tahsilatlar, torba türü ve paket sayısı (Standart 20/Standart 10/Standart Altı 5) ile teslimatın yapıldığı TCMB hizmet birimi (Şube ve Vezne Merkezi / Banknot Deposu) dikkate alınarak ücretlendirmeye tabi tutulur. Ücretlendirme esasları TCMB Tarife Cetvelinde[2] düzenlenmektedir.

(2) Torba bazında ücretler ve bunlara ilişkin BSMV, teslimatın tamamlanması ile birlikte katılımcının ilgili Şube nezdindeki mevduat hesabından tahsil edilir.

(3) Bu Talimatın 19 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları kapsamında ilave olarak teslim alınan torbalardan, uygun torba ücretlerinin iki katı ücret tahsil edilir. Eksik torbalardan ücret tahsil edilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teslimat Düzensizlikleri

Teslimat düzensizliklerinin tespiti

MADDE 22 - (1) Teslimatlar Şube ve Vezne Merkezlerinde sayım ve incelemeye tabi tutulur. Sayımlar ve incelemeler torba bazında, öncelikle deste-paket olarak, sonrasında BİS'lerde adeden olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilir. Sayım ve inceleme sonucunda, teslimat düzensizlikleri torba bazında tespit edilir, katılımcıya deste bandı iadesi yapılmaz.

Sayım mutabakatı sorgulama servisleri

MADDE 23 - (1) Sayım ve incelemesi tamamlanan torbaların sayım sonuçları katılımcıya NYS web servisleri üzerinden, GET /sayim-mutabakat servis isteği aracılığıyla sağlanır. Katılımcı, sayım mutabakatı sorgulama servisi isteği ile belirli bir tarihte gerçekleştirilen sayım ve inceleme sonuçları için, TCMB hizmet birimi ve mutabakat türü (Uygun / Düzensiz) bazında sorgulama yapabilir. Sayım sonuçları, katılımcı tarafından en erken, sayımı takip eden ilk iş gününde sorgulanabilmekte olup sayımlar kupür bazında gerçekleştirildiğinden dönüş içeriğinde katılımcının farklı günlere ait teslimatları yer alabilmektir.

[2] https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkinda/Mevzuat/Tarife+Cetveli/

(2) Sayım mutabakatı sorgulama servisi isteğine dönüş içeriğinde; istekte belirtilen tarihte kontrolü veya sayımı gerçekleştirilen kapların, teslimatı yapan yetkili bilgisi ile birlikte TCMB hizmet birimi ve mutabakat türü (Uygun / Düzensiz) bazında dökümü yapılarak teslimat düzensizliği tespit edilen her kap için düzensizliğin hangi aşamada tespit edildiğini (ilk aşama kontrollerinde ya da BİS sayımı sonucunda) belirten durumu, teslimat düzensizliğinin türü, düzensizliğe konu kupür ve banknot adedi, teslimat düzensizliğine bağlı olarak ortaya çıkan ve katılımcıdan tahsil edilen veya katılımcıya iade edilen fark tutarı, teslimat düzensizliği nedeniyle katılımcıdan tahsil edilen yaptırım ücreti bilgileri yer alır.

(3) Bir kapta birden fazla düzensizlik türü tespit edilmesi halinde, sayım mutabakatı sorgulama servisi isteğine dönüş içeriğinde, aynı kaba ilişkin bilgiler her düzensizlik türü için tekrarlı olarak yer alır.

Teslimat düzensizliği türleri ve ücretlendirme esasları

MADDE 24 - (1) Tahsil edilen torbaların sayım ve incelemesi kapsamında ilk aşamada deste ve paket bazında yapılan kontrolde, deste ve paket bazında farklılıklar, uygun olmayan deste bandı ve uygun olmayan paket tespit edilmekte ve bu kapsamdaki ücretler tahsil edilmektedir. İkinci aşamada BİS sayımında adedi farklar (eksik, fazla, sahte ve kabarit) tespit edilerek bu kapsamdaki ücretler tahsil edilmektedir.

(2) Tahsilat bildirimi ile uyumlu olmayan paket, deste ve adet farklılıkları torba bazında belirlenir ve ücretlendirilir, torbalar arasında mahsuplaşma yapılmaz.

(3) Tahsil edilen torbaların BİS'lerde yapılacak adedi sayımı sırasında ortaya çıkan adet bazında her fark ile banknot yüzeyindeki eksikliği yüzde 50 ve daha fazla olan her bir banknot için adedi farklılık ücreti, her bir sahte banknot için ilave olarak sahte banknot ücreti uygulanır.

(4) Teslimatlarda deste bantlarının ilgili katılımcıya ait olduğunu belli edecek şekilde katılımcı adı veya logo bulunmaması, diğer katılımcılara veya TCMB'ye ait deste bantlarının kullanılması ya da bu bantların üzerine kendi bantlarının geçirilerek kullanılması durumlarında bu şekildeki her bir deste için uygun olmayan deste ücreti tahsil edilir. Ayrıca, banknotları yıpratacak ve BİS'te sayımını güçleştirecek şekilde destelerde lastik, zımba teli vb. malzemenin kullanılması ve deste bandının çok sıkı ya da çok gevşek olması ya da deste içinde çok sayıda katlanmış banknot bulunması gibi durumlarda da bu şekildeki her bir deste için uygun olmayan deste ücreti tahsil edilir.

(5) Teslimatlarda banknot destelerinin paket haline getirilmesinde polipropilen şerit veya benzeri bir malzeme haricinde, banknotları yıpratacak şekilde uygun olmayan malzemelerin kullanılması, paket bağının çok sıkı ya da çok gevşek bağlanması durumlarında bu şekildeki her bir paket için uygun olmayan paket ücreti tahsil edilir. Ayrıca, torbaların istiflenmesinde sorun yaratacak ve banknotların yıpranmasına neden olacak şekilde paketlerin torba içine dağınık olarak yerleştirilmesi ya da torba boyutunun uygun olmaması nedeniyle paketlerin sıkışması/dağılması gibi durumlarda da torba içinde bulunan paket sayısı kadar uygun olmayan paket ücreti tahsil edilir.

(6) Uygun olmayan paket ve uygun olmayan deste kriterlerinde TCMB tarafından geçici süreyle değişikliğe gidilebilecek olup uygulamanın koşulları Emisyon Genel Müdürlüğünce yayımlanacak münferit talimatlarla duyurulur.

(7) Tespit edilen teslimat düzensizlikleri için Ek 5'te belirtilen maktu ücretler ile bu ücretler üzerinden tahakkuk ettirilen BSMV ücreti katılımcının ilgili hesabından tahsil edilir.

(8) Bir torba için deste ve paket sayımı ve incelemesi sonucunda tespit edilen teslimat düzensizlikleri için, torba açılış ücreti dahil tahsil edilebilecek toplam ücret Ek 5'te belirtilen azami ücreti aşamaz.

Teslimat Düzensizliği Türleri Özet Tablo

<table>
<tr><th>Tespit Edilen Aşama</th><th>Düzensizlik Türü</th><th colspan="2">Açıklama</th></tr>
<tr><td rowspan="5">Deste ve paket bazında yapılan kontrol</td><td>Eksik Paket</td><td colspan="2" rowspan="2">Tahsilat bildirimi ile uyumlu olmayan paket sayısı</td></tr>
<tr><td>Fazla Paket</td></tr>
<tr><td>Eksik Deste</td><td colspan="2" rowspan="2">Tahsilat bildirimi ile uyumlu olmayan deste sayısı</td></tr>
<tr><td>Fazla Deste</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Uygun Olmayan Paket</td><td>Paketleme malzemesi ve paketleme şekli</td><td>- Destelerin paket haline getirilmesinde uygun olmayan malzeme kullanılması
- Paket bağının çok sıkı ya da çok gevşek olması</td></tr>
<tr><td>Paketlerin torbaya yerleştirilme şekli</td><td>- Paketlerin torba içine dağınık olarak yerleştirilmesi
- Torba boyutunun uygun olmaması nedeniyle paketlerin sıkışması ya da dağılması
- Torbaların istiflenmesinde sorun yaratacak ve banknotların yıpranmasına neden olacak diğer uygulamalar</td></tr>
</table>

	Uygun Olmayan Deste	Katılımcıya ait deste bandının kullanılması	- Deste bandı üzerinde katılımcı adı veya logosu bulunmaması - Başka katılımcıya ya da TCMB'ye ait deste bandı - Katılımcıya ait deste bandının, başka katılımcıya ya da TCMB'ye ait deste bandının üzerine geçirilmesi
		Desteleme yöntemi ve destenin düzeni	- Destelerde lastik, zımba teli vb. malzemenin kullanılması - Deste bandının çok sıkı ya da çok gevşek olması - Banknotları yıpratacak ve/veya BİS'te sayımını güçleştirecek diğer uygulamalar
BİS sayımı	Eksik Adet	Tahsilat bildirimi ile uyumlu olmayan banknot adedi	
	Fazla Adet		
	Kabarit Adet	Banknot yüzeyindeki eksikliği yüzde 50 ve daha fazla olan banknot adedi	
	Sahte Adet	Sahte banknot adedi	

Torba açılış talepleri

MADDE 25 - (1) Katılımcı, kendi kasalarında ortaya çıkabilecek farklar nedeniyle ilgili TCMB hizmet birimine, Banknot Depolarında ilgili TCZB Para Grup Merkezine yazılı olarak başvurmak suretiyle henüz sayımı yapılmamış teslimat torbalarının kontrol edilmesi için teslimat gününde mesai bitimine kadar ya da takip eden günlerde torba açılış talebinde bulunabilir.

(2) Katılımcının yazılı talebine istinaden torba açılır ve deste-paket sayımı ile torba içeriği kontrol edilir. Açılan torbaların torba bağları değiştirilir, eski torba bağı torba içinde muhafaza edilir. Torba açılış işlemi ve varsa yapılan düzeltmeye ilişkin tutanak düzenlenerek katılımcıyı temsilen işlem sırasında hazır bulunan yetkililer ile TCMB yetkililerince, Banknot Depolarında ayrıca TCZB Para Grup Merkezi yetkililerince imzalanır.

(3) Torba açılışları teslimat düzensizliği olarak değerlendirilmekte olup fark oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, açılan torba adedi kadar Ek 5'te yer alan torba açılış ücreti tahsil edilir. Torba açılış talebinin teslimat günü olması halinde yalnızca torba açılış ücreti tahsil edilir, fark tespit edilmesi ve düzeltilmesi durumunda fark ücreti alınmaz. Torba açılışının teslimat gününü takip eden günlerde gerçekleşmesi ve fark tespit edilmesi ya da torba açılışı teslimat gününde yapıldığı halde tespit edilen farkın katılımcı tarafından aynı gün düzeltilememesi durumlarında torba açılış ücretine ilave olarak deste ve/veya paket fark ücretleri de tahsil edilir.

(4) Şube ve Vezne Merkezlerinde torba açılışında yapılan kontrollerde deste ve/veya paket farkı oluşması halinde farkın öncelikle fiziken giderilmesi (fazla tutarın yetkiliye teslim edilmesi, eksik tutarın yetkiliden tahsil edilmesi) yoluna gidilir. Fiziken düzeltme yapılamaması halinde, katılımcının hesabının müsait olması koşuluyla yazılı talebine istinaden hesaben tahsil veya tediye işlemi gerçekleştirilir.

(5) Şube ve Vezne Merkezlerinde yapılan gün sonu kontrollerinde teslimat torbalarında kupür geçmeleri (100 TL yerine 200 TL'lik torbalar gibi) veya torba standartlarında farklılık (20 paket yerine 10 paket standardında torba gibi) olduğunun belirlenmesi halinde TCMB yetkililerince ilgili katılımcıya bilgi verilir. Tespit edilen düzensizliğin öncelikle fiziken giderilmesi yoluna gidilir, fiziken düzeltme yapılamaması halinde, katılımcının hesabının müsait olması koşuluyla yazılı talebine istinaden hesaben tahsil veya tediye işlemi gerçekleştirilir. Bu kapsamda

gerçekleştirilen işlemler de torba açılış talebi kapsamında değerlendirilerek bu maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(6) Banknot Depolarında torba açılışında yapılan kontrollerde deste ve/veya paket farkı oluşması halinde, tahsilat bildiriminde yer alan kupür ve torba tutarları ile uyumlu olacak şekilde, sadece fiziken düzeltme yapılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulama talimatında yer almayan konular

MADDE 26 - (1) Bu talimatta yer almayan konularda, bankacılık sisteminde genel kabul görmüş kurallar ve standartlar ile teamüller uygulanır.

Yürürlük

MADDE 27 - (1) Bu Uygulama Talimatı, 01/10/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 - (1) Bu Uygulama Talimatı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanınca yürütülür.

EK 1

NAKİT TESLİMATLARI TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ
ANKARA

Bankanız şubeleri nezdindeki mevduat hesaplarımıza yatırılmak üzere şubelerimizce şubelerinize, vezne merkezlerine veya banknot deposu uygulaması kapsamında banknot depolarına teslim edilen;

1) Türk Lirası banknot ve Türk Lirası madeni paraların; Bankanızca belirlenen ilkeler doğrultusunda, deste ve paket, torba, kutu, kese ve sair surette sayılarak teslim alınmasını ve hesaplarımıza kaydedilmesini, teslimata ilişkin dekontun Bankamızca tarafınıza bildirilen görevlilerce alınmasını, Bankanızca sayılmasını uygun gördüğümüzü ve tespit edilen sayım ve inceleme sonucunu aynen kabul edeceğimizi, Bankanızca aynı gün veya bilahare yapılacak sayım ve incelemesinde ortaya çıkabilecek sahte, fazla, noksan, farklı kupür veya farklı deste gibi herhangi bir nedenden dolayı oluşacak farklılıkların gerektiğinde tahakkuk ettirilecek ücret, komisyon, masraf ve cezai faizi ile birlikte, şubeleriniz nezdindeki ilgili Bankamız şubelerinin hesaplarına doğrudan mal edilmesini, bu konuda hiçbir itirazımızın olmayacağını,

2) Yabancı ülke banknotlarının (efektiflerin); Bankanızca deste ve paket sayımıyla teslim alınmasını ve hesaplarımıza kaydedilmesini, teslimata ilişkin dekontun Bankamızca tarafınıza bildirilen görevlilerce alınmasını, Bankanızca sayılmasını uygun gördüğümüzü ve tespit edilen sayım ve inceleme sonucunu aynen kabul edeceğimizi, Bankanızca aynı gün veya bilahare yapılacak adedi sayım ve incelemesi sonucunda ortaya çıkabilecek tedavülden kalkmış, fiziki parça kaybına uğramış, kısmen de olsa yanmış, aşırı kirlenmiş, yıpranmış, boyalı ya da kimyasal madde bulaşmış efektiflerin tarafımıza iade edilmesini ve bu durumdaki efektifler ile sahte, fazla, noksan, farklı kupür veya farklı deste gibi herhangi bir nedenden dolayı oluşacak farklılıkların şubeleriniz nezdindeki ilgili Bankamız şubelerinin hesabına mal edilmesini, bu konuda hiçbir itirazımızın olmayacağını,

kabul ve taahhüt ettiğimizi beyan ederiz…./…./…..

KURUM/KURULUŞ ADI

İmza	**İmza**
Adı Soyadı	**Adı Soyadı**

(Kurumu/kuruluşu taahhüt altına sokmaya yetkili kişilerce imzalanacaktır.)

EK 2

NAKİT ÖDEMELERİ TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ
ANKARA

Bu Taahhütnamede geçen; "Banka" Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını, "Gönderme emri" Banka şubeleri nezdindeki mevduat hesaplarından nakden ödenecek tutarlara ilişkin kayıtsız ve şartsız bir ödeme talimatını, "Kurum" bu Taahhütnamede imzası bulunan kurum/kuruluşları, "Hesap" Kurumun Banka Şubeleri nezdindeki Türk Lirası mevduat hesabını ifade eder.

Bankaca tek taraflı olarak, kurumumuzdan veya Bankadan kaynaklı sistemsel bir sorunun mevcut olduğunun kabulü şartıyla, bu sorun nedeniyle hesaba zamanında para aktarılamaması durumlarında, geçerli bir gönderme emri olması halinde, nakit ödemeleri geçici olarak Hesaba yansıtılmadan gerçekleştirilebilecektir. Sorun ortadan kalktığında Hesaba para aktarılacak ve işleme ilişkin kayıtlar gerçekleştirilecektir. İlgili Hesabın bakiyesinin yeterli hale getirilememesi halinde, Banka gün sonunda Kurumumuzun Banka nezdindeki diğer hesaplarından veya teminatlarından ilgili tutarı tahsil etmeye yetkilidir.

Kurumumuza ödemenin gerçekleştirilmesi öncesinde elektronik ortamda iletilen gönderme emirlerinde yer alan ödemenin kime yapılacağı bilgisinin, fiziki teslimat öncesinde değişmesi halinde, ödeme Bankanız şubelerine bildirmiş olduğumuz diğer yetkililerden herhangi birisine yapılabilecek olup, bu hususstaki tüm sorumluluk Kurumumuza ait olacaktır.

Doğal afet, genel salgın hastalık, genel grev, ağır ekonomik bunalım, kamu düzenini ciddi biçimde bozan yaygın şiddet olayları ile genel ve kısmi seferberlik ve savaş gibi toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan hallerin mevcut olduğunun Bankaca tek taraflı kabulü şartıyla, mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde, geçerli bir gönderme emrinin olması durumunda ve Kurumumuzun Hesabında veya diğer hesaplarında yeterli ve kullanılmaya elverişli bakiye bulunması kaydıyla, işlemin yapılmasını takip eden ilk işgünü kayıtlara geçilmek üzere hesaptan nakit çekme işlemi yapılabilecek ve işbu işleme ilişkin şartlar Bankaca belirlenecektir.

Yukarıda yazılı şartları kabul ve taahhüt ettiğimizi beyan ederiz. ..../..../….

KURUM/KURULUŞ ADI

İmza	**İmza**
Adı Soyadı	**Adı Soyadı**

(Kurumu/kuruluşu taahhüt altına sokmaya yetkili kişilerce imzalanacaktır.)

EK 3

TORBA TEKNİK ÖZELLİKLERİ

1. Torba imalinde, yüzde yüz polipropilen hammaddeden üretilen cam çuval kullanılacaktır.

2. Torba şeffaf olacaktır.

3. Torba laminesiz olacaktır.

4. Torbalar 20 paketlik büyük (50 x 95 cm / 55 x 95 cm), 10 paketlik orta (50 x 65 cm / 55 x 65 cm) ve 5 paketlik küçük boy (50 x 45 cm / 55 x 45 cm) olmak üzere üç farklı boyutta olacaktır.

5. 50 x 95 cm ile 50 x 65 cm ebatlarındaki torbalar için banknotlar torbalara dikey, 55 x 95 cm ile 55 x 65 cm ebatlarındaki torbalar için banknotlar torbalara yatay olarak yerleştirilecektir.

50 cm x 95 cm

50 cm x 65 cm

50 cm x 45 cm

6. Torbanın gramajı en az 100 gr/m^2 olacaktır.

7. Torbanın üst kısmında (ağız), ısıl işlemli sıcak kesim ve overlok yapılacaktır.

8. Torbanın alt kısmında (taban), en az tek kat tek dikiş olacaktır.

9. Torbanın yüzey dokusu homojen ve pürüzsüz olacaktır.

10. Torbalara katılımcı logoları basılabilecektir.

EK 4

PLASTİK TORBA BAĞI VE BARKOD TEKNİK ÖZELLİKLERİ

1. Torba bağı, çekme ve bükmeye karşı dayanıklı, ağırlık taşıma kapasitesi yüksek plastik malzemeden üretilecektir

2. Torba bağının kilit mekanizması, kolayca kopmayacak-kırılmayacak derecede sağlam olacak ve mühür işlevi görecektir. Bağlanan torba bağı ancak, açıldığı belli olacak ve tekrar kullanılamayacak şekilde keserek ya da kopartılarak açılabilecektir.

3. Torba bağlarının etiket kısmında, katılımcıyı tanıtıcı yazı ve/veya işaretler (banka adı, logo vb.) ile barkod ve barkod numarası bulunacaktır.

4. Barkod numaraları ilk 3 karakter katılımcının TCMB Ödeme Sistemleri kodu olmak üzere toplam 10 karakter uzunluğunda ve Şube ve bağlı birimleri (vezne merkezleri ve banknot depoları) için en az bir ay boyunca tekrar etmeyecek şekilde olacaktır. Tekrar etmeme koşulu, tamamlanan işlemler için kontrol edilmekte, iptal edilen bildirimleri kapsamamaktadır.

5. Barkod "Code 128C" kodlama sistemi ile üretilecektir.

6. Barkod, barkod okuma cihazları ile kolaylıkla ve hatasız olarak okunacak şekilde, koyu tonda lazer baskı yöntemi ile basılacaktır.

7. Barkod baskısının yüksekliği,

- katılımcıyı tanıtıcı işaretlerin barkodun üstüne yerleştirilmesi durumunda en az 8 mm,
- katılımcıyı tanıtıcı işaretlerin barkodun yanına yerleştirilmesi durumunda en az 12 mm

olacaktır.

8. Barkod baskısının uzunluğu, barkodun başlangıç ve bitiminde bırakılacak boşluklar hariç, en az 32 mm olacaktır.

9. Barkod numaralarının yüksekliği en az 2,5 mm olacak ve rakamlar rahatlıkla okunacak şekilde koyu tonda lazer baskı yöntemi ile basılacaktır.

EK 5

Teslimat Düzensizliği Ücretleri (*15.08.2022 itibarıyla*)

Teslimat Düzensizliği Türü	Ücret (TL)
Paket Bazlı Farklılık (Eksik ve fazla paket başına)[1]	1.250
Deste Bazlı Farklılık (Eksik ve fazla deste başına) [1]	250
Uygun Olmayan Paket (Paket başına) [2]	50
Uygun Olmayan Deste (Deste başına) [3]	25
Adet Bazlı Farklılık (Eksik ve fazla banknot için adet başına) [1]	25
Sahte Banknot (Eksik farkına ilave olarak adet başına)	250
Torba Açılışı (Açılan torba başına)	125
Deste ve paket bazında teslimat düzensizlikleri ve/veya torba açılış talepleri için torba başına en fazla ücret	5.000

[1] -Paket, deste ve adedi farklar tahsilat bildiriminde yer alan her bir torba için ayrı ayrı belirlenir ve ücretlendirilir, mahsuplaşma yapılmaz.

[2] -Destelerin paket haline getirilmesinde uygun olmayan malzeme kullanılması, paket bağının çok sıkı ya da çok gevşek olması durumlarında paket başına; paketlerin torba içine dağınık olarak yerleştirilmesi ya da torba boyutunun uygun olmaması nedeniyle paketlerin sıkışması/dağılması gibi durumlarda torbada bulunan paket sayısı kadar uygulanır.

[3] -Deste bandı üzerinde katılımcıya adı veya logosu bulunmaması, deste bandının başka katılımcıya ya da TCMB'ye ait olması, katılımcıya ait deste bandının başka katılımcıya ya da TCMB'ye ait deste bandının üzerine geçirilmesi durumları ile banknotlara zarar veren ve/veya sayımını zorlaştıran durumlarda (destelerde lastik, zımba teli vb. malzemenin kullanılması, deste bandının çok sıkı ya da çok gevşek olması, deste içinde çok sayıda katlanmış banknot bulunması gibi) uygulanır.